

TONČI MATULIĆ, *BIOETIČKI IZAZOVI KLONIRANJA ČOVJEKA:*
FILOZOFSKO-TEOLOŠKO TEMATIZIRANJE
Glas Koncila, Zagreb, 2006.

Martina Vuk

Bioetički izazovi kloniranja čovjeka, autora Tončija Matulića, naslov je vrlo popularne knjige izdane 2006. godine u izdanju Glasa Koncila. Osnovno polazište autora, inače profesora bioetike na katedri moralne teologije Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, je filozofsko-teološko tematiziranje kloniranja kao jednog od vodećih izazova genetičkog inženjeringa. Knjiga je podijeljena na pet cjelina koje pružaju široku lepezu pristupa temi kloniranja. Tako prvi dio knjige govori o bitnim biomedicinskim datostima kloniranja; drugi dio odnosi se na društvenu preobrazbu na zapadu, a u trećem se dijelu govori o katoličkom vrednovanju kloniranja čovjeka i argumentima protiv takve biotehničke prakse, dok se u pretposljednem i posljednjem dijelu naglasak stavlja na konstitutivne aspekte statusa čovjeka kao osobe kao i njihovim implikacijama za etičko vrednovanje humanog kloniranja. Kloniranje, laički rečeno, označava nespolno razmnožavanje pojedinog individua na način spajanja jezgri spolnih stanica.

Iako je na početku vladalo veliko oduševljenje znanstvenika oko mogućnosti kloniranja, još je veću buku podigla vijest o smrti ovce Dolly, prvog kloniranog sisavca čiji razlog smrti nije ostao otkriven. No unatoč tome, pitamo se: Zašto bi se jedan teolog bavio ovakvom problematikom?

Već je iz prethodnog konteksta jasan odgovor, a glasi da stav teologa treba promicati dostojanstvo osobe, tj. slobodnog bića, te se na taj način isključuje mogućnost čovjekova igranja Boga i *stvaranja* organizama na svoju sliku. Stoga ova knjiga na vrlo sustavan način želi ponuditi jednu sintezu i presjek onoga što se misli pod pojmom kloniranja, kao i okoline iz koje je spomenuti pojam proizašao. Pristup ovom problemu je dakle interdisciplinaran, s posebnim naglaskom na problemima sekularizma, relativizma i individualizma, pri čemu se osobito ističe činjenica je život dar, a ljudska osoba, kao metafizička datost, primatelj toga dara.

Upravo u tome leži bit čovjeka i svakog stvorenja koje nije i ne može biti stvoreno po narudžbi naručitelja. Čovjek je stvorenje, a kao što nam Biblija na svojim prvim stranicama govori, takav je čovjek stvoren na sliku Božju – dakle od Stvoritelja. Jedino takav čovjek spreman je živjeti život. Ne čovjek kao klon, već čovjek kao osoba. Upravo nas na takovo promišljanje poziva autor ovom knjigom, što je ujedno odgovor silama i izazovima postmodernističkog društva koje su sklone čovjeka promatrati kao *potrošnu robu*.

SPECTRUM
časopis
studentata
KBF-a

RECENZIJE